

جنایات جنگی استرالیا در افغانستان: سؤال و جواب

در طول سالیان متمادی، شواهدی به دست آمده نشان می دهد که در جریان جنگ در افغانستان مردم این کشور مورد قتل و آزار غیرقانونی توسط اعضای نیروهای خاص استرالیا قرار گرفته اند.

این سؤال و جواب یک نظر اجمالی از آنچه تا به امروز رخ داده است، نحوه واکنش دولت استرالیا و اقداماتی که هنوز باید انجام شود ارائه میدهد.

نظر اجمالی

چه شواهدی در مورد جنایات جنگی توسط نیروهای خاص استرالیایی در افغانستان به دست آمده است؟

از سال ۲۰۰۶ تا بحال، مدارک فزاینده بی از منابع مختلف بدست آمده است که اعضای نیروهای خاص استرالیا را متهم به ارتکاب جنایات جنگی در افغانستان می کند. بعضی از این مدارک شامل شواهد حکایتی از شاهدان عینی و خانواده های قربانیان از افغانستان، تحقیقات کمیسیون حقوق بشر افغانستان، گزارش های خبرنگاران و شهادت های افشاگران می شود.

در طول سال ها، بزرگان محلی و خانواده های قربانیان شکایات متعددی به دولت جمهوری اسلامی افغانستان، کمیسیون حقوق بشر افغانستان، و کمیته بین المللی صلیب سرخ ارائه کرده اند که این شکایات به نیروهای دفاعی استرالیا ابلاغ شده است. نیروهای دفاعی استرالیا عموماً شکایات محلی را به عنوان تبلیغات طالبان یا با انگیزه دریافت غرامت رد کرده اند. اما تحقیقات کمیسیون حقوق بشر افغانستان کشتار غیرقانونی افراد ملکی غیرمسلح توسط نیروهای استرالیایی را تایید نموده است. شهادت افشاگران و گزارش های متعدد از خبرگزاری های مختلف نیز اتهامات جنایات جنگی توسط نیروهای استرالیایی را آشکار نموده است.

یک تحقیق چهارساله که تحت نظر بازرسی کل (سر مفتش) نیروهای دفاعی استرالیا در افغانستان گزارش خود را در سال ۲۰۲۰ منتشر کرد. در این تحقیق اطلاعات موثقی از قتل های غیرقانونی و رفتار ظالمانه اعضای نیروهای خاص استرالیا با بازداشت شدگان یافت شده است.

همچنین ببینید:

[مقاله تحقیقی پارلمان استرالیا: گزارش ها، اتهامات و تحقیقات در مورد سوء رفتار جدی توسط نظامیان استرالیایی در افغانستان از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۳](#) (این مقاله تنها به زبان انگلیسی در دسترس است).

گزارش تحقیق افغانستان/گزارش بریتون (Breerton Report)

گزارش بریتون چیست؟

بتاریخ ۱۹ نوامبر ۲۰۲۰، نیروهای دفاعی استرالیا نسخه عمومی گزارش تحقیق بازرس کل نیروهای دفاعی استرالیا در افغانستان را (که معمولاً به عنوان گزارش بریتون شناخته می شود) منتشر کرد. این گزارش حاوی یافته ها و توصیه های تحقیق افغانستان، به رهبری قاضی پال بریتون (Justice Paul Breerton)، در مورد اتهامات جنگی است که توسط نیروهای خاص استرالیا بین سال های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ در افغانستان انجام شده است. این تحقیق یک تحقیق جنایی نبود. در عوض، این تمرین حقیقت یاب اداری بود که تحت نظارت نیروهای دفاعی استرالیا انجام شد. هدف از این تحقیق مشخص کردن اینکه آیا اتهامات مربوط به رفتار جنایتکارانه نیروهای استرالیایی در افغانستان دارای محتوایی است یا خیر و اطلاع رسانی درمورد گزینه ها برای اقدامات بیشتر بود.

یافته های گزارش بریتون چه بود؟

تحقیق افغانستان دارای ۱۹۱ یافته است. این گزارش نتیجه گیری می کند که اطلاعات موثقی از رفتار غیرقانونی نیروهای خاص استرالیا در افغانستان وجود دارد. این تحقیق ۲۳ مورد را نشان داد که در آن یک یا چند غیرنظامی یا افراد خارج شده از میدان جنگ بطور غیرقانونی توسط یا به دستور اعضای نیروهای خاص استرالیا در شرایطی کشته شدند که در صورت پذیرش توسط هیئت منصفه، جنایت جنگی قتل محسوب می شود. تحقیق همچنین دریافت که اطلاعات موثقی در مورد دو واقعه دیگر وجود دارد که در آن با یک غیرنظامی یا فرد خارج شده از میدان جنگ بدرفتاری صورت گرفته که در صورت پذیرفته شدن توسط هیئت منصفه، جنایت جنگی بدرفتاری محسوب می شود.

این گزارش همچنین بر ناکامی های جدی در نیروهای خاص استرالیا تاکید می کند که به باور این گزارش در عدم پیشگیری، شناسایی و واکنش به رفتارهای نادرست نقش داشته است. گزارش های داخلی عملیات ها غالباً آراسته یا پرداز داده شده و گاهی کاملاً ساختگی بوده. در این گزارش آمده است که موضوع دیگری این است که شکایات مردم محلی در افغانستان اکثراً توسط نیروهای استرالیایی کم اهمیت جلوه داده شده است.

گزارش بریتون چه توصیه هایی داشت؟

این گزارش با ارائه ۱۴۳ توصیه اقداماتی را که مقامات باید در واکنش به رفتار نادرست نیروهای استرالیایی در افغانستان انجام دهند مشخص می کند، از جمله موارد زیر:

- ۳۶ قضیه (شامل ۱۹ نفر و ۲۳ واقعه) باید برای رسیدگی و تعقیب کیفری ارجاع شود،
- استرالیا باید اکنون به قربانیان افغان و خانواده های آنها غرامت بدهد نه اینکه منتظر احراز مسئولیت کیفری باشد،
- جوایز و افتخارات واحدها و افراد نیروهای خاص که مسئول بدرفتاری بوده اند باید بررسی و لغو شود، و
- نیروهای خاص باید آموزش و تربیت کافی درمورد قوانین جنگ و علل جنایات جنگی دریافت کنند.

قربانیان، بازماندگان و خانواده های آنها

استرالیا تا به امروز چگونه به نیازها و مطالبات عدالت خواهانه بی قربانیان پاسخ داده است؟

در نوامبر ۲۰۲۰، جنرال انگس کمپبل (General Angus Campbell) (رئیس/لوی درستیز نیروهای دفاعی استرالیا) از مردم افغانستان به دلیل "هرگونه تخلف سربازان استرالیایی" عذرخواهی کرد.

بتاریخ ۴ جنوری ۲۰۲۱، دولت استرالیا دفتر بازپرس ویژه (Office of the Special Investigator (OSI)) تأسیس کرد تا در همکاری با پولیس فدرال استرالیا اتهامات مربوط به رفتار مجرمانه نیروهای دفاعی استرالیا در افغانستان بین سال های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ را بررسی کند.

تحقیق افغانستان و ایجاد دفتر بازپرس ویژه گام های مثبتی در جهت برآورده ساختن استحقاق قربانیان برای پاسخگویی، حقیقت و تایید است.

اما، استرالیا در ارائه غرامت فوری و موثر به قربانیان، چنانچه در زیر با جزئیات بیشتر بررسی می شود، ناکام بوده است.

همچنین ببینید:

[عذرخواهی رئیس نیروهای دفاع - به زبان دری بخوانید](#)

[عذرخواهی رئیس نیروهای دفاع - به زبان پشتو بخوانید](#)

تحقیقات و تعقیب کیفری

آیا محاکمه جنایات جنگی برگزار خواهد شد؟

پولیس فدرال استرالیا و دفتر بازپرس ویژه در حال بررسی موارد نقض احتمالی قوانین منازعات مسلحانه توسط اعضای نیروی دفاعی استرالیا در افغانستان از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ هستند. سپس آنها می توانند دوسیه ها را برای پیگرد قانونی به رئیس سارنوالی عمومی مشترک المنافع (فدرال) (Commonwealth Director of Public Prosecutions (CDPP)) ارجاع دهند. رئیس سارنوالی عمومی مشترک المنافع در مورد تعقیب کیفری تصمیم گیری خواهد کرد. در ۲۳ مارچ ۲۰۲۱، یکی از مقامات ریاست سارنوالی عمومی مشترک المنافع اظهار داشت که آنها "بطور فعال در حال برنامه ریزی و آماده سازی برای ارجاع احتمالی می باشند". در حال حاضر، مشخص نیست که آیا تعقیب قضایی آغاز شده یا خواهد شد و آیا این تحقیقات منجر به پاسخگویی خواهد شد یا خیر.

دفتر بازپرس ویژه چیست؟

دفتر بازپرس ویژه (Office of the Special Investigator (OSI)) یک نهاد تحقیقاتی است که در نوامبر ۲۰۲۰ برای بررسی و ارزیابی یافته های گزارش بریتون ایجاد شد. دفتر بازپرس ویژه موظف است در مورد موضوعات جنایی احتمالی مطرح شده در این گزارش و هرگونه ادعای جدید درمورد جرایم جنایی توسط اعضای نیروی دفاعی استرالیا در افغانستان از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ تحقیق کند.

آیا استرالیا طبق قوانین بین المللی تعهداتی برای تحقیق و تعقیب اتهامات مربوط به جنایات جنگی توسط نیروهای استرالیایی در افغانستان دارد؟

بله. استرالیا به عنوان یکی از امضاکنندگان کنوانسیون های ژنو ۱۹۴۹ و پروتکل های الحاقی آن، تعهد حقوقی بین المللی به تحقیق و پیگرد اتهامات مربوط به جنایات جنگی توسط نیروهای استرالیایی در افغانستان دارد. هم پیمان ها و هم قوانین عرفی منازعات مسلحانه دولت ها را ملزم می کنند که تحقیقات مستقل، مؤثر، سریع و بی طرفانه در باره جنایات جنگی احتمالی توسط اتباع یا نیروهای مسلح خود انجام دهند و در صورت لزوم، عوامل آن را تحت پیگرد قانونی قرار دهند.

اگر دوسیه ها به محاکمه کشیده شوند، قربانیان چه حقوقی در این دادرسی خواهند داشت/باید داشته باشند؟

حقوق قربانیان در دادرسی کیفری حوزه بی است که هم در استرالیا و هم در قانون کیفری بین المللی مورد توجه قرار گرفته است. آگاهی فزاینده بی وجود دارد درمورد اینکه بی توجهی به قربانیان در طول فرآیند عدالت کیفری می تواند به طور بالقوه منجر به قربانی شدن دوباره شود و آسیب متحمل شده را طولانی کند. رویه داخلی و بین المللی نشان می دهد که تجربه قربانیان از روند عدالت کیفری بدون خدشه دار کردن حقوق متهم که در قلب سیستم عدالت کیفری قرار دارد، قابل بهبود است.

در استرالیا، پالیسی قربانیان جرم در ریاست سارنوالی عمومی مشترک المنافع، راهنمایی هایی را برای سارنوالان (دادستان ها) در مورد بهترین عملکرد در برخورد با قربانیان جرم یا جرایم ارائه می کند. با این حال، این راهنمایی اختیاری است و "حقوق" قابل اجرا قانونی برای قربانیان را تضمین نمی کند. بر اساس این پالیسی، در صورت درخواست، قربانیان باید "به موقع" از پیشرفت پیگرد قانونی مطلع شوند و باید در مورد مراحل مختلف تعقیب و نقش آنها به عنوان شاهد راهنمایی شوند. پالیسی تعقیب قضایی مشترک المنافع ایجاب می کند که نظرات قربانیان هنگام تصمیم گیری در مورد مسائل مربوط به منافع عمومی، مانند شروع یا توقف هرگونه تعقیب، در نظر گرفته شود. این پالیسی همچنین تصریح می کند که با قربانیان باید با ادب، شفقت، حساسیت فرهنگی و احترام به حیثیت و حقوق آنها رفتار شود.

از نظر مشارکت در دادرسی کیفری، نقش قربانیان تا حد زیادی به ارائه شهادت در صورت احضار به عنوان شاهد محدود می شود. در مواردی که متهم اقرار به گناه کند یا پس از محاکمه مجرم شناخته شود، قربانی حق دارد اظهارنامه تاثیر قربانی را ارائه دهد تا توسط محکمه در تعیین مجازات مورد توجه قرار گیرد.

اسناد بین المللی حقوق بشر بر اهمیت تضمین کرامت قربانیان در جریان دادرسی کیفری تاکید می کند.

مرکز استرالیایی برای عدالت بین المللی (Australian Centre for International Justice (ACIJ)) در تلاش است تا اطمینان حاصل کند که حقوق و منافع قربانیان افغان در جریان رسیدگی های کیفری احتمالی در مورد جنایات جنگی استرالیا در افغانستان در نظر گرفته می شود. مرکز استرالیایی برای عدالت بین المللی تاکید می کند که:

- مفتشین (بازرسان)، سارنوالان (دادستان ها) و سایر پرسنل کار با قربانیان و شاهدان افغان از تخصص لازم در کار با مترجمان در صورت لزوم و همچنین آگاهی فرهنگی و رویکرد آگاهانه با اضطراب (تروما) برای کار با قربانیان و شاهدان برخوردار باشند.
- خدمات کمک به شاهد باید برای قربانیان جنایات بین المللی از جمله جنایات جنگی در دسترس باشد. نیاز به درک روشن به شاهدان از آنچه که مشارکت آنها مستلزم آن است، بخصوص در دوسیه های مربوط به جنایات بین المللی که در آن قربانیان و شاهدان احتمالاً با فرآیندهای قانونی سیستمی که در آن درگیر هستند نا آشنا باشند، مهم است.
- تلاش های قابل توجهی برای آگاه ساختن شاهدان استرالیایی و کهنه سربازان نیروی دفاعی استرالیا از استحقاق آنها برای خدمات مشاوره و پشتیبانی در چارچوب تحقیق افغانستان صورت گرفته است. این امر قابل استقبال است، اما باید شاهدان و قربانیان افغان را نیز در بر گیرد.
- هرگونه روند قانونی آتی در رابطه با جنایات جنگی در افغانستان برای بسیاری از مردم در افغانستان و مهاجران افغان در استرالیا و مناطق دیگر در چارچوب روند گسترده تر محاسبه دوران درگیری مورد علاقه خواهد بود. درمورد پیشرفت تحقیقات و تعقیب قضایی باید به زبان های انگلیسی، دری و پشتو به روز رسانی شود. در صورت امکان، جلسات باید به صورت زنده پخش شود تا به افراد ذینفع اجازه مشاهده داد شود. مطالب مربوط به دادرسی باید برای ارجاع تاریخی بایگانی شود (در آرشیف قرار داده شود).

قربانیان نیز حق گرامت (جبران خسارت) دارند که در زیر بیشتر به آن پرداخته می شود.

همچنین ببینید: ارائه پیشنهاد توسط مرکز استرالیایی برای عدالت بین المللی به کمیته امور خارجه، دفاع و ارجاعات تجارتي مجلس سنا به عنوان بخشی از تحقیقات کمیته در مورد تعامل استرالیا در افغانستان

اگر استرالیا نتواند در قبال اتهام جنایات پیگرد قانونی و مسئولیت پذیری را تضمین کند، چه اتفاقی خواهد افتاد؟

اگر شواهد کافی برای محاکمه یک یا چند نفر از نیروهای خاص استرالیا برای جنایات جنگی وجود داشته باشد، استرالیا در صورت عدم تضمین پیگرد قانونی و پاسخگویی، تعهدات حقوقی بین المللی خود را نقض خواهد کرد. علاوه بر این، اگر بتوان ثابت کرد که استرالیا قادر به تحقیق و پیگرد واقعی نیست یا نمی خواهد، به این معنی است که دفتر دادستان دیوان کیفری بین المللی می تواند تحقیقات را آغاز کند.

گرامت و سایر اشکال جبران خسارت

گزارش بریتون در مورد گرامت چه توصیه هایی داشت؟

گزارش بریتون توصیه می کند که استرالیا باید به سرعت به خانواده های قربانیان گرامت بدهد، بدون اینکه منتظر تعیین مسئولیت کیفری باشد. در این گزارش تاکید شده است که پرداخت گرامت سریع برای بازگرداندن اعتبار استرالیا مهم و "به عبارت ساده، یک کار اخلاقی درست" است.

مرکز استرالیایی برای عدالت بین المللی خاطرنشان می کند که گرامت نباید محدود به مواردی باشد که در گزارش بریتون مشخص شده است. همه موارد در گزارش بریتون گنجانده نشده است و موارد دیگر از زمان انتشار این گزارش آشکار شده است.

آیا استرالیا به قربانیان غرامت پرداخت کرده است؟

نه.

در جولای ۲۰۲۱، وزارت دفاع مهلتی را برای پایان سال ۲۰۲۱ برای دولت استرالیا تعیین کرد تا برنامه جبران خسارت خود را منتشر کند. اما، دولت این ضرب الاجل را از دست داد و تاکنون هیچ طرحی برای تسهیل پرداخت غرامت منتشر نکرده است.

چه انواع دیگری از جبران خسارت مهم است؟

غرامت تنها نوع جبران خسارت نیست که برای قربانیان مهم است. بازماندگان، قربانیان و بستگان آنها در ارزشگاه آنها نیز به حقیقت و تایید علاقه دارند. آنها همچنین می خواهند در مورد شکل غرامت ارائه شده با آنها مشورت شود.

حقوق بین الملل به قربانیان نقض حقوق بشر حق غرامت کافی، مؤثر و سریع را می دهد. این امر شامل غرامت، توانبخشی/احیای شهرت و اعتبار، اعاده، رضایت و تضمین عدم تکرار تخلف می شود. توانبخشی شامل مراقبت های طبی و روانی و همچنین خدمات حقوقی و اجتماعی می شود. اعاده بر بازگرداندن قربانی به وضعیت اولیه قبل از وقوع تخلف، مانند بازگرداندن اموال آسیب دیده، تمرکز دارد. رضایت شامل طیف وسیعی از اقدامات، مانند بیان حقیقت، عذرخواهی عمومی، اعتراف و پذیرش مسئولیت، مجازات های قضایی و اداری، و بزرگداشت و ادای احترام به قربانیان است. ضمانت های عدم تکرار بر اقدامات پیشگیرانه مانند ارائه آموزش و تربیت به اعضای اردو و نیروهای امنیتی در مورد قوانین جنگ متمرکز است.

همچنین ببینید:

[مرکز استرالیایی برای عدالت بین المللی و گروه های جامعه مدنی از افغانستان خواهان جبران کامل و مؤثر هستند.](#)

آخرین به روز رسانی: ۲۸ جولای ۲۰۲۲